

The American Way

Powerplay aan de onderhandelingstafel

Lockout in zowel NFL als NBA

Het is een merkwaardige zomer voor de Amerikaanse sportfans. Normaal gaat in deze tijd van het jaar alle aandacht uit naar de honkballers van Major League Baseball (MLB). De 'boys of summer' hebben van mei tot september immers geen concurrentie van de andere grote leagues en ook de populaire universiteitscompetities liggen stil. In de media is het dus, afgezien van een paar NASCAR-races, vooral honkbal wat de klok slaat. Deze zomer komt het belangrijkste sportnieuws echter niet van de honkbalvelden, maar uit de rechtbanken en onderhandelingskamers waar de eigenaren en spelers van zowel de NFL als de NBA tegenover elkaar staan, met als inzet nieuwe samenwerkingsovereenkomsten. Wat is er precies aan de hand?

Door Pieter Verhoogt

In januari van dit jaar bespraken we in deze rubriek al de dreigende problemen in de NFL. Wat toen al in de lucht hing, werd op 11 maart werkelijkheid: na maandenlange vruchteloze onderhandelingen besloot de National Football League Players Association (NFLPA) de gesprekken met de eigenaren af te breken en zichzelf te ontslaan van zijn vertegenwoordigende functie. Daardoor werd het voor individuele spelers mogelijk de league een proces aan te doen. Tien spelers, onder leiding van topquarterback Tom Brady, klaagden de league aan wegens ongeoorloofde kartelvorming. Direct daarop besloten de 32 NFL-eigenaren over te gaan tot een zogenaamde 'lockout'. Daarmee ontzagen zij de spelers de toegang tot hun faciliteiten en werden –zoals gebruikelijk in de Amerikaanse sportwereld – ook de salarisbetalingen stopgezet. De partijen troffen elkaar vervolgens meerdere keren in de rechtszaal, waarbij de vraag centraal stond of de lockout een legitieme maatregel was of een ongeoorloofde samenzwering (kartel) van de eigenaren.

Op 25 april werden de spelers in het gelijk gesteld. Rechter Susan Richard Nelson veroordeelde de lockout en maande de eigenaren de spelers weer toe te laten tot de trainingscomplexen en de salarisbetalingen te hervatten. De NFL ging echter met succes tegen de uitspraak in beroep en vier dagen later werd het vonnis voorlopig teruggedraaid; de lockout werd weer van kracht en de seizoensvoorbereidingen werden weer opgeschort. Op 8 juli werd deze herziening officieel bevestigd. De lockout was legitiem en de NFL-competitie 2011-2012 stond op losse schroeven. Tenzij beide kampen voor 15 juli tot een akkoord zouden komen.

Water bij de wijn

Met de deadline van 15 juli als een zwaard van Damocles boven het hoofd bleven NFL-commissioner Roger Goodell en NFLPA-voorman DeMaurice Smith met hun staven werken aan voorstellen en tegenvoorstellen. Tot ieders opluchting verschenen medio juli berichten dat beide kampen elkaar op bepaalde punten leken te naderen. Zowel spelers als eigenaren bleken bereid water bij de

wijn te doen om het seizoen te red- den. Op 21 juli werden de eigenaren het onderling eens over een nieuwe *collective bargaining agreement* (CBA). Enkele dagen later gaf ook de spelersvakbond zijn goedkeuring aan deze nieuwe, tienjarige overeenkomst. Onder de nieuwe CBA ontvangen de eigenaren 53 procent van de league-inkomsten en nemen de spelers genoeg met 47 procent (dit was 50-50). De inkomsten bedragen momenteel 9 miljard dollar per jaar. Naar verwachting zullen nieuwe tv-contracten dit bedrag de komende jaren fors opschrijven en mogelijk zelfs verdubbelen. Er komt een salarisplafond van 120 miljoen per team, maar tegelijk ook een verplichting voor de (kleinere) teams om hun salarispost dicht bij dit plafond te brengen. Belangrijke winstpunten voor de spelers zijn de realisatie van een fonds voor ex-spelers en het voorlopig afzien van een competitie-uitbreiding van zestien naar achttien wedstrijden. Na ruim vier maanden van onzekerheid en stilzitten zijn teams en spelers nu snel begonnen met de voorbereidingen. Dat was goed te zien op de transfermarkt, waarop het in de dagen na het akkoord ongekend druk was. De footballfans kunnen opgelucht adem halen. Het seizoen is gereed!

Met het gerechtelijk akkoord in de NFL-lockout nog vers in het geheugen, ziet de NBA-spelersvakbond weinig heil in een juridisch steekspel

Financiële situatie NBA zorgwekkend

Ook in de NBA liep dit jaar de *collective bargaining agreement* af. En ook in deze league kwamen eigenaren en spelers na lang onderhandelen onvoldoende tot elkaar. Met als gevolg dat op 1 juli ook de NBA-eigenaren een lockout afkondigden. Daarmee verkeerden de afgelopen maand twee van de vier grote leagues in een zakelijke impasse, iets dat slechts eenmaal eerder was voorgekomen, toen in 1994 de NHL een lockout kende en de MLB met een 232 dagen durende staking te kampen had. Beide sporten zagen daardoor een deel van hun seizoen wegvallen.

NBA-commissioner David Stern verklaarde de beslissing van de eigenaren door te wijzen op de

Eind juli maakten NFL-commissioner Roger Goodell (niet op de foto) en spelersvakbondslider DeMaurice Smith (geheel links) bekend dat de teameigenaren en spelers tot een nieuwe *collective bargaining agreement* hebben weten te komen. New England Patriots-eigenaar Robert Kraft (midden) en Indianapolis Colts-center Jeff Saturday (rechts) bezegelen het goede nieuws met een innige, typisch Amerikaanse omhelzing.

zorgwekkende financiële situatie waarin de league zich naar zijn zeggen bevindt. Volgens de league zijn 22 van de dertig NBA-teams verliesgevend en moeten de eigenaren jaarlijks honderden miljoenen bijleggen. Zij eisen daarom aanpassing van de bestaande CBA-afspraken. "Our goal is to make the league profitable and to have a league where all 30 teams can compete", aldus Stern. De eigenaren eisen een forse verlaging van de spelerssalarissen. De league heeft een voorstel neergelegd voor een tienjarige overeenkomst waarbij de inkomsten fiftyfifty worden verdeeld en spelers jaarlijks gegarandeerd 2 miljard dollar ontvangen (gemiddeld 5 miljoen dollar per speler). Onder de vorige CBA ontvingen de spelers 57 procent van alle basketbalgerelateerde inkomsten. Afgelopen seizoen stond dat gelijk aan 2,17 miljard dollar.

De National Basketball Association Players Association (NBAPA) heeft, bij monde van directeur Billy Hunter, dit voorstel afgewezen. Belangrijkste reden daarvoor is het feit dat de bestaande televisiecontracten van de NBA over enkele jaren aflopen en dat de nieuwe contracten waarschijnlijk aanzienlijk meer geld zullen opbrengen. De spelers voelen er niets voor hun aandeel in die koek vast te prikken op 2 miljard dollar en de eigenaren alle extra inkomsten te laten opstrijken. Zij hebben aangeboden de 57 procent terug te brengen naar 54,3 procent.

De eigenaren willen ook een kortere looptijd van de spelerscontracten en een steviger salarisplafond, dat niet langer via bonussen en betalingsconstructies kan worden overschreden. Dit om te voorkomen dat – zoals in de huidige situatie – sommige teams meer dan 100 miljoen dollar uitgeven aan salarissen, terwijl teams in kleinere markten slechts 50 miljoen te besteden hebben. De spelers zijn van mening dat dit *competitive balance*-probleem vooral het gevolg is van slecht management en dat het niet aan de spelers is om dit op te lossen. Zij raden de league aan een betere inkomstenverdeling te organiseren. Iets dat volgens Stern niet lukt vanwege de oplopende verliezen.

Spelers wijken uit naar het buitenland

De onderhandelingen verlopen uiterst moeizaam. De standpunten van beide kampen liggen ver uiteen en de spelersvakbond heeft de league bij de National Labor Relations Board beschuldigd van machtsmisbruik. Maar ondanks de inhoudelijke verschillen blijven de partijen wel in gesprek. Anders dan de NFLPA kiest de NBAPA er niet voor zijn vertegenwoordigende functie op te geven en de weg vrij te maken voor individuele rechtszaken. Met het gerechtelijk akkoord in de NFL-lockout nog vers in het geheugen, ziet de spelersvakbond weinig heil in een juridisch steekspel.

Gedurende de lockout ontvangen de spelers geen salaris. Voor de meeste spelers is dit geen acuut probleem; pas als in november het seizoen (of een deel daarvan) vervalt, gaan zij enige pijn voelen. Lastiger is het voor de spelers om tijdens een lockout hun talenten te onderhouden en zich klaar te stomen voor het nieuwe seizoen. Ze mogen immers geen gebruik maken van de teamfaciliteiten en zijn dus genoodzaakt zich op eigen houtje voor te bereiden.

Sommigen hebben hun oog laten vallen op buitenlandse competities. New Jersey Nets-ster speler Deron Williams heeft recent een

De verwachting is dat, net als bij de NFL, de druk op de onderhandelaars nog enkele maanden moet oplopen voordat partijen bereid zijn serieuze concessies te doen

contract getekend bij de Turkse club Besiktas. Hij ontvangt een jaarsalaris van 5 miljoen dollar en heeft bedongen dat hij bij beëindiging van de lockout per direct terugkeert naar de VS. Zijn

verzekering heeft Williams inmiddels zelf geregeld. Daarmee resteert nog één formele hobbel: volgens de internationale basketbalorganisatie FIBA staat Williams nog onder contract bij de Nets en is dus eerst een vrijwaring nodig dat hij voor een andere club kan uitkomen.

Diverse collega's lijken Williams te volgen. Vooral in China, waar de NBA erg populair is, lijken grote hoeveelheden dollars beschikbaar voor werkloze NBA-spelers. De tijd zal leren hoeveel spelers daadwerkelijk elders aan de slag gaan. Een uittocht van spelers naar andere (tijdelijke) werkgevers ondermijnt de onderhandelingspositie van de eigenaren. Deze staan dan ook kritisch tegenover de buitenlandse avonturen.

Miljonairs versus miljardairs

Het basketbalseizoen begint in november. Dat lijkt nog ver weg. De verwachting is dan ook dat, net als bij de NFL, de druk op de onderhandelaars eerst nog enkele maanden moet oplopen voordat partijen bereid zijn serieuze concessies te doen. Het is te hopen dat de basketballers in de tussentijd even checken hoe de honkballers van de MLB hun zaken regelen. In december loopt ook in die league de CBA af. De clubeigenaren en de spelersvakbond zijn al maanden in vruchtbaar overleg over een nieuwe samenwerkingsovereenkomst. Vooralsnog verwacht iedereen een geruisloze overgang naar een nieuwe overeenkomst.

De vraag is hoeveel tijd en strijd de miljonairs (spelers) en miljardairs (eigenaren) van de NBA nodig hebben om hun samenwerking weer op gang te brengen. Miljoenen basketbalfans houden hun hart vast. ●

Pieter Verhoogt is directeur van sporteconomisch adviesbureau Sport2B (www.sport2b.nl). Hij is tevens gastdocent sporteconomie aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.